

Masopustec blidarnja, Pančicy Tischlerei Masopust, Panschwitz

1. Naprašowanske łopjeno / Erkundungsbogen
2. Interview z mějićelom firmy /
Interview mit dem Firmeninhaber
3. Krótkowopisowanje powołanja /
Kurzbeschreibung des Berufes
4. Dožiwjenskeje rozprawje / Erlebnisberichte
5. Słowničk / Wörterbuch

Zhromadny projekt Rěčneho centruma WITAJ
a Serbskeje wyšeje šule Worklecy

Wšitke informacije kołowokoło najwšelakorišich powołanjow

Name: *Filip Kral*

Klasse: 7

Betriebserkundung:

am 15.07.2014 von 10.00 Uhr bis 11.00 Uhr

Arbeitsplatz / Beruf:

Tischler

<i>Name des Betriebes:</i>	<ul style="list-style-type: none">• Tischlerei Berno Masopust Kunigundenberg 33 01920 Panschwitz-Kuckau
<i>Wissenswertes zum Betrieb:</i>	<ul style="list-style-type: none">• wurde 1928 gegründet vom Großvater des heutigen Besitzers• 1972 vom Vater übernommen• 1995 übernahm Berno Masopust die Tischlerei• wird in der 3. Generation geführt• 4 Beschäftigte
<i>Beschreibung des Arbeitsplatzes / Tätigkeiten:</i>	<ul style="list-style-type: none">• sägen, schleifen, lackieren, montieren, ausliefern, einbauen, zuschneiden• 15 große Maschinen, z.B.: Fräsmaschine, Dichte, Bandsäge, Bohrmaschine, Rahmenpresse• es sind Eigenprodukte
<i>Arbeitsorte:</i>	<ul style="list-style-type: none">• Tischlerei• Baustellen• Händler
<i>Arbeitszeit:</i>	<ul style="list-style-type: none">• 8 Stunden• Überstunden nach Bedarf
<i>Anforderungen / Voraussetzungen:</i>	<ul style="list-style-type: none">• Realschulabschluss<ul style="list-style-type: none">○ Note 2 in Mathematik○ handwerkliches Geschick• körperliche Leistungsfähigkeit• räumliche Vorstellungskraft

Naprašowanske łopjeno / Erkundungsbogen

<i>Verdienst:</i>	<ul style="list-style-type: none">• Mindestlohn 10 € pro Stunde• Leistungslohn• 24-28 Tage Urlaub, altersabhängig
<i>Ausbildung:</i>	<ul style="list-style-type: none">• 3 Jahre dauert die Ausbildung zum Tischler• 1. Lehrjahr: Grundjahr in Kamenz, überbetrieblich• 2.-3. Lehrjahr: Wechsel zwischen Betrieb und Berufsschule
<i>Besonderheiten / Bemerkungen:</i>	<ul style="list-style-type: none">• große Vielfalt an Holzprodukten (z. B.: Treppen, Fensterrahmen, Fliegengitterfenster, Türen, Haustüren)• Eigenproduktion, Lieferung, Montage• eine weitere Besonderheit ist, dass in der Tischlerei auch Särge gefertigt werden

Mjeno: *Měrcin Ledźbor*

Rjadownja: 7

Wopyt zawoda

dnja 15.07.2014 wot 10.00 hodź. hač do 11.00 hodź.

Dźěłowe městno /powołanje:

blidar/ka

<i>mjeno zawoda:</i>	<ul style="list-style-type: none">• blidarnja Berno Masopust Na kimbarku 33 01920 Pančicy-Kukow
<i>ważne fakty wo zawodźe:</i>	<ul style="list-style-type: none">• blidarnja bu 1928 załožena wot dźěda džensnišeho wobsedźerja• 1972 wot nana přewzata• 1995 přewza blidarnju Berno Masopust• tuchwilu dźěłaja tu štyrjo přistajeni
<i>wopisowanje dźěłoweho městna / činitosće:</i>	<ul style="list-style-type: none">• rězać, hladzić, lakěrować, montować, zatwarić, přirězać• rjane wulke rupy• 15 wulkich mašinow , n. př.: freza, točenska mašina(njebozy), wšelake piły• zhotowjeja tu swójske produkty
<i>dźěłowe městnosće:</i>	<ul style="list-style-type: none">• blidarnja• twarnišća• pola wikowarjow a kupcow
<i>dźěłowy čas:</i>	<ul style="list-style-type: none">• 8 hodźinow• nadhodžiny po potrebjem
<i>žadanja/wuměnjenja:</i>	<ul style="list-style-type: none">• realnošulske wotzamknjenje• znamka w matematice: 2• maš być rjemjeslnisce wobdarjony• čělnje jara skručeny a wutrajny

Naprašowanske łopjeno / Erkundungsbogen

	<ul style="list-style-type: none">• kmanosć, sej móc wudźěłki rumnostnje předstajíc
<i>zaslužba:</i>	<ul style="list-style-type: none">• minimalna zaslužba 10 € na hodzinu• zaslužba płáci so po wukonach• 24-28 dnjow dowola wob lěto, wot staroby wotwisne
<i>wukubłanje:</i>	<ul style="list-style-type: none">• 3 lěta traje wukubłanje na blidarnja• 1. wukubłanske lěto je w Kamjencu,• 2. a 3. wukubłanske lěto stej na powołanskej šuli a w zawodže
<i>wosebitosće/přispomnjenja:</i>	<ul style="list-style-type: none">• wulka wšelakorosć wudźěłkow, na př. schody, wokna, durje• wudźěłki na papjerje koncipować, twarić a na městnje pola kupca zatwarić• wosebitostka je, zo twarja w blidarni tež kašće

Interview mit dem Tischlermeister, Herrn Berno Masopust, am 15.07.2014:

Wie lange gibt es diese Firma schon?

Die Firma gründete Paul Becker 1928, der Opa von Berno Masopust.

Wie viele Angestellte hat Ihre Firma?

In der Firma arbeiten drei Tischler und eine Sekretärin.

Was wird in Ihrer Tischlerei gebaut?

Wir bauen Treppen, Türen, Fenster, Fliegengitter, aber auch Särge.

Wie sind die Arbeitszeiten?

Die Mitarbeiter arbeiten 8 Stunden pro Tag.

Woher bekommen Sie das Holz und anderes Material?

Wir beziehen alles von den örtlichen Händlern.

Was muss man als Tischler können?

Als Tischler muss man handwerklich geschickt sein und sehr genau arbeiten, rechnen können und gute Ideen haben, um den Wünschen der Kunden gerecht zu werden.

Ist die Arbeit schwer?

Nein, sie ist abwechslungsreich und interessant: Das Anfertigen von Möbelstücken ist relativ leicht, jedoch das Einbauen kann sich manchmal sehr schwierig gestalten, denn alles muss ja auf den Millimeter genau passen.

Wie lange dauert die Ausbildung?

Die Ausbildung dauert 3 Jahre.

Welchen Abschluss braucht man für diesen Beruf?

Für diesen Beruf ist ein Realschulabschluss wünschenswert.

Wie viel Tage Urlaub bekommt man?

Unsere Mitarbeiter haben 24-28 Tage Urlaub im Jahr.

Filip Krahl

Interview z blidarskim mištrom, knjezom Bernom Masopustom

Kak dołho eksistuje Waša firma hižo?

Tutu firmu załoži mój džěd Paul Becker w lěće 1928.

Kelko sobudžěłaćerjow tuchwilu maće?

Pola nas džěłaja tře blidarjo a jedna sekretarka.

Što so pola Was wšitko twari?

Twarimy wšo, štož sej kupcy přeja: schody, durje, wokna atd. Nimo toho twarimy tež kašće.

Kajke su džěłowe časy?

Naši přistajeni džěłaja wšědnje 8 hodžinow.

Zwotkel dóstawaće drjewo?

Drjewo a druhi material dóstawamy wot lokalnych wikowarjow.

Što dyrbiš jako blidar wosebje derje móc?

Jako blidar dyrbiš derje z ruku džěłać móc a wušikny być. Sowě, dyrbiš kreatiwny być a dobre ideje měć. Jako blidar maš wšak tež wjele planować a wobličić, skicy načisnyć a rysować móc, zo by potom swój wudžěłk cyle dokładnje po zarysowanych měrach twarić móhl.

Je to ćežke džěło?

To je jara rozdžělnje: Zhotowjenje jednotliwych wudžěłkow po předpodatych měrach je z pomocu techniki relatiwnje lochko. Bóle napinace je druhdy zatwarjenje nowych durjow, woknow atd. pola našich kupcow. Tu dyrbimy na milimeter cyle dokładnje džěłać, štož je husto wobćežne, dokelž je na twarnišću mało městna abo njejsu scěny a murje cyle rune.

Kak dołho traje wukubłanje?

Wukubłanje traje cyłkownje 3 lěta.

Kotre šulske wotzamknjenje trjebaš jako blidar?

Trjebaš po móžnosći realnošulske wotzamknjenje.

Kelko dnjow maja Waši přistajeni dowol?

Woni dóstanu na lěto cyłkownje 24-28 dnjow dowola.

W srjedźišću:

blidar/ka

<i>wašnje wukubłanja:</i>	<ul style="list-style-type: none">• dualne powołanske wukubłanje
<i>časowy wobjim wukubłanja:</i>	<ul style="list-style-type: none">• 3 lěta
<i>městnosće wukubłanja:</i>	<ul style="list-style-type: none">• w zawodže a w powołanskej šuli
<i>wuměnjnja:</i>	<ul style="list-style-type: none">• dobre znamki w matematice, fyzice, chemiji• dokładnosć, wjeselo nad ručnym džěłom• znajomosće w techniskim rysowanju
<i>šulske wotzamknjenje:</i>	<ul style="list-style-type: none">• realnošulske abo hłownošulske wotzamknjenje
<i>Što w tutym powołanju čini?</i>	<ul style="list-style-type: none">• planować, wuměrić, přirězać, tružić, hładzić, wobdžělać a zatwarić
<i>Hdže so džěła?</i>	<ul style="list-style-type: none">• we wulkozawodach, kiž meble twarja• w blidarnjach
<i>Kak wysoka je zaslužba za čas wukubłanja ?</i>	<ul style="list-style-type: none">• 1. wukubłanske lěto: 300 € – 441 €• 2. wukubłanske lěto: 420 € – 534 €• 3. wukubłanske lěto: 470 € – 615 €

Im Blickpunkt:

Tischler

<i>Ausbildungsart:</i>	<ul style="list-style-type: none">• duale Berufsausbildung
<i>Ausbildungsdauer:</i>	<ul style="list-style-type: none">• 3 Jahre
<i>Lernorte:</i>	<ul style="list-style-type: none">• Betrieb, Berufsschule
<i>Voraussetzungen:</i>	<ul style="list-style-type: none">• gute Kenntnisse in Mathematik, Physik, Chemie• handwerkliches Geschick• gutes technisches Verständnis• Sorgfalt und Kreativität sind ebenfalls wichtig
<i>Schulabschluss:</i>	<ul style="list-style-type: none">• Haupt-/Realschulabschluss
<i>Was arbeitet man in diesem Beruf?</i>	<ul style="list-style-type: none">• zuschneiden, sägen, hobeln, schleifen, polieren, bearbeiten, einbauen...
<i>Wo arbeitet man?</i>	<ul style="list-style-type: none">• in Tischlereien und bei Möbelherstellern
<i>Was verdient man in der Ausbildung?</i>	<ul style="list-style-type: none">• 1. Jahr: 300 € – 441 €• 2. Jahr: 420 € – 534 €• 3. Jahr: 470 € – 615 €

W blidarni

Wutoru, dnja 7.10.14, dowjeze knjeni Čornakowa Filipa a mje do Pančic k Masopustec blidarni. Tam nas knjez Masopust wutrobnje powita. Jako přenje nam naše džěłowe městno předstaji. Po tym pokazowaše nam rjany hamor, kotrež wón wšědnje za džěło wužiwa.

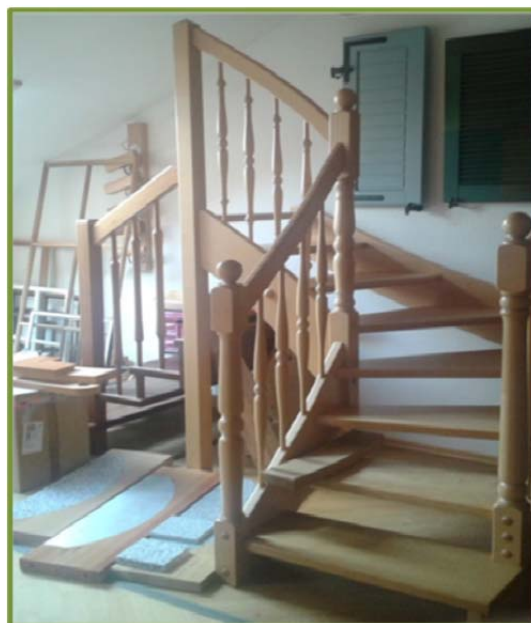
Mějachmoj nadawk, sej toporo za tajki hamor zhotowić. Za wobdžěłanje drjewoweho kulucha dóstachmoj dvě fili, jednu hrubu a jednu drobnu. Ja so džiwach, zo njesmědžachmoj žanu piłu wužiwać. Po jednej hodžinje počinaše mi ruka pomału boleć, ale džěłach dale. Dokelž mějachmoj jenož dvě hodžinje časa, njemóžach nadawk cyle dokónčić, ale wudžěłach jenož přimadło.

Džěło z drjewom čini mi wulke wjeselo a mje wužaduje. Tohodla móžach tutón nadawk poměrnje derje spjelnić. Na kóncu běch spokojom z mojim přimadłom. Toporo smědžachmoj sej sobu wzać a je doma dale wobdžěłać.

Měrcin Ledźbor

Projektny dzeń

Džensa rano předstajich so zhromadnje z Měrcinom w Masopustec blidarni. Tam nam knjez Masopust blidarnju a naju džěłowe městno pokaza. Potom je namaj naju nadawk rozkładł. Hnydom dach so do džěła. Džěłach z filu. Mějach za jedyn hamor toporo wobdžěłać. Za to mějach jednu skicu. Čas so přespěšnje miny a njejsym tohodla móhł swoje džěło dokónčić. Sym pak ze swojim džěłowym rezultatom spokojom a mi je džěło wjeselo činiło, dokelž rady z drjewom džěłam. Knjeni Čornakowa je so potom zaso z namaj na puć do Worklec podała. W šuli sej mjez sobu powědachmy, što smy wšitcy dožiwili.

Filip Krahl

Słowničk

serbsce – němsce

akušrubowak	Akkuschrauber
błócko	Stechbeitel, Meißel
brjenda	Sägeblatt
drjewo	Holz
dub	Eiche
fila	Feile
frezawa	Fräsmaschine
frezować	fräsen
furněrowe drjewo	Furnierholz
hamor	Hammer
hładženska papjera	Schleifpapier, Sandpapier
hładzić	schleifen
hozdzik, hózdź	Nagel
hrjada	Holzbalken
chójna	Kiefer
kónčkojta piła	Stichsäge
lakěrować	lackieren
larik	Lärche
mahagoni	Mahagoni
mašinska piła	Sägemaschine
meble	Möbel
motorowa piła	Motorsäge
njeboz	Bohrer
njebozowa / točenska mašina	Bohrmaschine
piła	Säge
přimadło	Griff
rězać	sägen
šmrěk	Fichte

Wubrane słowa a zapřijeća / Ausgewählte Wörter und Begriffe

šrubnik	Schraubstock
toporo	Stiel
tružak, z tružakom	Hobel, mit dem Hobel
tružawa	Hobelmaschine
tružić	hobeln
tružk, třesk	Span
wuwjert	Bohrloch
zaspinyć / zaspinać	einspannen
zašrubowak	Schraubzwinge

Wörterbuch

deutsch - sorbisch

Akkuschrauber	akušrubowak
Bohrer	njeboz
Bohrloch	wuwjert
Bohrmaschine	njebozowa / točenska mašina
Eiche	dub
einspannen	zaspinyć, zaspinać
Feile	fila
Fichte	šmrěk
fräsen	frezować
Fräsmaschine	frezawa
Furnierholz	furněrowe drjewo
Griff	přimadło
Holz	drjewo
Holzbalken	hrjada
Hammer	hamor
Hobel, mit dem Hobel	tružak, z tružakom
Hobelmaschine	tružawa
hobeln	tružić
Kiefer	chójna
Lärche	larik
lackieren	lakěrować
Mahagoni	mahagoni
Möbel	meble
Nagel	hozdźik, hózdz
Säge	piła
Sägeblatt	brjenda
Sägemaschine	mašinska piła
sägen	rězać
Sägespäne	rěz

Wubrane słowa a zapřijeća / Ausgewählte Wörter und Begriffe

schleifen	hładzić
Schleifpapier, Sandpapier	hładženska papjera
Schraubstock	šrubnik
Span	tružk, třesk
Stechbeitel, Meißel	błócko
Stichsäge	kónčkojta piła
Schraubzwinge	zašrubowak
Stiel	toporo